

Opbouw tarieven Beschermd Wonen 2020

In deze notitie presenteren wij de opbouw van de reële tarieven voor Beschermd Wonen 2020 voor de regio Alkmaar. We beschrijven het gehanteerde kostprijsmodel en geven een onderbouwing voor de gekozen parameterwaarden.

Model Beschermd Wonen

Een inhoudelijke werkgroep met deskundigen van verschillende zorgaanbieders heeft het onderstaande model uitgewerkt voor de trajecten beschermd wonen. De kern omvat wonen en toezicht, waarbij per cliënt wordt bepaald in welke intensiteit begeleiding (inclusief verpleging en ADL-zorg) en/of dagbesteding wordt geboden.

Opbouw van de trajecten (duur: 3 jaar)		
Begeleiding + Dagbesteding	Begeleiding (incl. VP & ADL) (uren per dag/maand)	Dagbesteding (ja/nee)
	Intensiteit 1 (1,5 uur per dag / 45 uur per maand)	Basis
	Intensiteit 2 (2 uur per dag / 60 uur per maand)	Intensief
	Intensiteit 3 (2,5 uur per dag / 75 uur per maand)	
Vervoer (bij dagbesteding; ja/nee)		
Toezicht (vast bedrag per cliënt)		
Wonen (NHC + NIC; hotelmatige kosten)		

Tabel 1. Model trajecten beschermd wonen

AMvB reële prijs

De Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) reële prijs die vanaf de zomer van 2017 van kracht is, verplicht gemeenten om bij de maatschappelijke ondersteuning reële tarieven te hanteren. In de AMvB is een lijst opgenomen van kostprijs-elementen op basis waarvan de gemeente het tarief dient te bepalen. Het begrip 'reëel' weerspiegelt de (goede) verhouding tussen de prijs voor de levering van een voorziening en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van diezelfde voorziening. Wanneer een tarief 'reëel' is, is niet in de AMvB bepaald; dat is en blijft een keuze van de gemeenten. Belangrijke toetssteen hierbij is dat het tarief tot stand komt in een transparant proces naar/met de aanbieders en dat het tarief herleidbaar en herkenbaar is.

Kostprijsmodel

Om te komen tot reële tarieven maakt de regio gebruik van onderstaand kostprijsmodel.

Parameter	Omschrijving
Inschaling	Dit betreft de functiemix van personeel in de directe ondersteuning, als vertaling van de kwaliteitseisen voor een bepaalde dienst of product. Hierbij kan een combinatie worden gemaakt van verschillende cao's en verschillende functieniveaus.
Opslagen	Hierbij gaat het om reguliere opslagen op het salaris bij de gekozen functieniveaus, zoals vakantietoeslag, eindejaarsuitkering, individuele keuzebudgetten, onregelmatigheidstoeslag, etc.
Sociale lasten	Dit betreft de werkgeverslasten, zoals de verschillende verplichte verzekeringen, pensioen, etc. Deze kunnen per cao verschillen. Ook worden hier vaak opleidingskosten en reiskosten onder begrepen.
Overhead	Hierbij gaat het om een opslag voor de kosten van de organisatie waarin het personeel dat de behandeling/ondersteuning biedt, werkzaam is. Vaak onderverdeeld in personele overhead (de kosten van overig personeel, zoals management, staf, beleid, administratie, etc.) en de overige kosten (alle overige, materiele kosten).
Productiviteit/ declarabiliteit	Dit betreft een correctie op de kosten van een medewerker in de directe ondersteuning voor niet-productieve uren. Vaak als het jaarlijks aantal werkbare en declarabele uren waardoor de totale jaarlijkse kosten per fte worden gedeeld. Hierin zit bijvoorbeeld een correctie voor vrije dagen, feestdagen, algemene tijd, werkoverleg, ziekteverzuim, etc.
Risico-opslag	Tot slot wordt een opslag toegevoegd voor het afdekken van financiële risico's. Alle overige elementen hebben betrekking op de feitelijke kostprijs; deze parameter waarborgt de continuïteit van de organisatie.
Wonen	Deze component omvat de kosten van de stenen (huur, onderhoud, afschrijvingen, rente, etc.) en de kosten van het hotelmatige voorzieningen (schoonmaak, levensonderhoud, maaltijden, recreatie, etc.). De waarde van deze component drukken we uit in een vast bedrag per verblijfsdag.

Tabel 2. Algemeen kostprijsmodel

Hieronder is per parameter aangegeven welke waarde de regio reëel acht en waarop dat oordeel is gebaseerd. Hierin hebben we tevens de inzichten uit de marktverkenning (6 tot 20 maart) onder de zorgaanbieders verwerkt. De tarieven, die bij toepassing van de gekozen parameterwaarden ontstaan zijn opgenomen in bijlage 1.

1. Maandsalaris functiemix Begeleiding en Dagbesteding

Voor de elementen Begeleiding en Dagbesteding hanteren we de volgende FWG-mix (zie tabel 2). Deze mix is gebaseerd op referentiemateriaal uit andere regio's (Groningen,

Midden IJssel / Oost Veluwe, Almelo) en op de 'oude' tariefopbouw voor de GGZ ZZP's. We gaan ervan uit dat per opleidingsniveau alle sectoren (cao's) en schalen evenredig voorkomen. Het gemiddeld maandsalaris is dus het rekenkundig gemiddelde van de bedragen in de kolom daarboven.

Opleidingsniveau	MBO-4		HBO/HBO+				max salaris		
sector	schaal	max bedrag	schaal	max bedrag	schaal	max bedrag	schaal	max bedrag	
GGZ (1-7-2018)	FWG-40	€ 2.863	FWG-45	€ 3.135	FWG-50	€ 3.467	FWG-55	€ 3.894	
GHZ (1-1-2019)	FWG-40	€ 2.807	FWG-45	€ 3.084	FWG-50	€ 3.505	FWG-55	€ 3.948	
VVT (1-10-2018)	FWG-40	€ 2.871	FWG-45	€ 3.154	FWG-50	€ 3.582	FWG-55	€ 4.021	
GEMIDDELD maandsalaris max		€ 2.847		€ 3.124		€ 3.518		€ 3.954	mix
FWG mix Begeleiding		50%		40%		5%		5%	€ 3.047
FWG mix Dagbesteding		50%		40%		10%			€ 3.025

Tabel 3. FWG mix Begeleiding en Dagbesteding

Gedragskundige kennis/consultatie

In de 'oude' C-reeks van de GGZ ZZP's was 0,06 – 0,09 uur per week behandeling op de achtergrond opgenomen. Dat is slechts circa 0,01 uur (0,6 minuten) per dag. We kiezen er daarom voor om dit niet als aparte component op te nemen in de tariefberekening.

Omdat niet elke werknemer op de hoogste trede (periodiek) binnen de schaal zit, rekenen we met 93% van het maximum. Dit komt overeen met een inschaling op $\frac{3}{4}$ van het aantal treden binnen de schaal.

ORT

'Beschermd wonen' wordt ook buiten 'kantooruren' geboden. Omdat er in het BW-model een aparte component 'toezicht' is opgenomen ter dekking van de kosten van het toezicht gedurende de nacht, nemen we een beperkte ORT op in de berekening van het uurtarief voor de component begeleiding. We hanteren een opslag ORT van 5% voor de dekking van de onregelmatige uren 's avonds en in het weekend.

2. Vakantietoeslag, eindejaarsuitkering en sociale kosten

De hoogte van de vakantietoeslag en de eindejaarsuitkering (EJU) is vastgelegd in de cao's waar de aanbieders onder vallen (VVT, GGZ en Gehandicaptenzorg). Het percentage vakantietoeslag is in elke cao gelijk (8%). Het percentage EJU varieert van 7,05% in de GHZ tot 8,33% in de VVT en GGZ. We hanteren om 8,2% als gemiddeld EJU.

De sociale kosten bestaan uit de werkgeversbijdragen voor de wettelijke sociale voorzieningen en de bijdrage van de werkgever aan het pensioen. De hoogte van de premies voor de sociale voorzieningen worden landelijk bepaald en jaarlijks aangepast. De hoogte van bijdrage van de werkgever aan het pensioen is cao bepaald. De totale opslag voor sociale kosten (2019) is circa 28%. Hieronder is de opbouw weergegeven.

Component	Percentage 2019
WAO/IVA/WGA basispremie (Aof) incl. toeslag kinderopvang	6,96%
WW premie (Awf)	3,60%
ZVW premie werkgever	6,95%
Sectorfonds (zorg en welzijn)	0,47%
Werkhervattingskas (gezondheidszorg)	1,13%
Pensioenpremie werkgever	varieert: ± 8,5%
Totaal	ca. 28%

Tabel 4. Opbouw percentage sociale kosten

We voegen hier nog 2% aan toe ter dekking van de kosten voor het woon-werk verkeer en de opleidingskosten. In totaal dus een opslag van 30% op de loonkosten, inclusief vakantietoeslag en EJU.

3. Opslag overhead en overige kosten

We hebben verschillende benchmarks geanalyseerd¹ en de definities en waarden met elkaar vergeleken². Op basis van de door ons geanalyseerde benchmarks, adviseren wij voor beschermd wonen voor 2020 een opslag voor overhead en overige kosten van 35%. Dit is een gemiddelde voor alle sectoren die beschermd wonen leveren. Gezien de verschillen in de omvang van de overhead tussen de sectoren die blijken uit de benchmarks, zal dit percentage niet voor iedere aanbieder reëel zijn. Voor het bepalen van de tarieven voor 2020 gaan we uit van 35%; voor het meerjarenperspectief verwijzen we naar de inkoopdocumenten.

4. Wonen

De component wonen omvat de kosten van de stenen en de hotelmatige voorzieningen. De kosten van de stenen leiden we af uit de normatieve huisvestingscomponent (NHC) en normatieve inventariscomponent (NIC) van ZZP₃ – ZZP₆ zoals de regio Alkmaar die in 2018

¹ Onder andere: Berenschot (2018) Benchmark Care 2018; Berenschot (2013) Rapportage benchmark overhead; KPMG (2014) Inzicht in tarieven Wmo en Jeugdzorg; PWC (2017) Onderzoek tariefherijking verpleging en verzorging; Actiz (2013) Achtergrondrapportage: Inzichten vanuit de benchmark in de zorg; PWC (2007) Weten voor Beter: Brancherapport benchmark gehandicaptenzorg.

² Zie bijlage 2 voor de definities zoals wij die gebruiken.

hanteerde. De kosten van de hotelmatige voorzieningen baseren we op het KPMG kostenonderzoek WLz.

Stenen

We werken met een gewogen gemiddelde van de NHC+NIC van de ZZP C reeks 3-6. Waarbij we de tarieven 2018 uit de regio Alkmaar als uitgangspunt nemen en die naar prijspeil 2020 indexeren. De weging betreft het aantal cliënten met het betreffende ZZP op 1-1-2019. We rekenen we met € 23,50 per dag (prijspeil 2020) voor beschermd wonen.

Hotelmatige voorzieningen

De kosten van de hotelmatige voorzieningen leiden we af uit de uitkomsten van het KPMG kostenonderzoek WLz³. De kosten van de hotelmatige voorzieningen bestaan uit de kosten van voeding, de cliënt c.q. bewonergebonden kosten, andere hotelmatige kosten en energiekosten.⁴ Voor de GGZ B-profielen 1 t/m 6 bedragen deze kosten circa € 25 per dag (prijspeil 2016). Voor beschermd wonen prijspeil 2020 hanteren we € 25 per dag.

Voor de component wonen hanteren we een bedrag van (30 dagen x € 48,50 per dag =) € 1.455 per maand (prijspeil 2020).

Bij de dagbesteding nemen we een extra component op voor de stenen van de dagbestedingslocatie, omdat deze niet is opgenomen in de stenen van het 'wonen'. We rekenen (net als bij 'zinvolle daginvulling' uit de Wmo-begeleiding) met € 5,00 per dagdeel.

5. Risico-opslag

Landelijk zijn percentages van 2-3% gangbaar als opslag voor innovatie/risico. Regio Alkmaar gaat ervan uit dat het hier met name gaat om het afdekken van financiële risico's. Om de continuïteit richting cliënten en werknemers te garanderen, moet een aanbieder rekening houden met (financiële) tegenvallers. Om die tegenvallers te kunnen opvangen, heeft een aanbieder een weerstandsvermogen⁵ nodig. We hanteren een percentage van 2% om zorgaanbieders in staat te stellen dergelijke risico's af te dekken.

6. Aantal te declareren uren per fte

De uren begeleiding per dag per intensiteitsniveau zijn inclusief de indirect cliëntgebonden werkzaamheden. Voor dagbesteding hanteren we het uitgangspunt dat enkel de direct cliëntgebonden uren declarabel zijn (conform de systematiek bij Wmo-begeleiding).

³ KPMG (2018). Kostenonderzoek langdurige zorg.

⁴ Dit betreft de kosten die geboekt worden in de rubrieken 43 (voeding), 44 (andere hotelmatige kosten) en rubriek 46 (cliënt c.q. bewonergebonden kosten) inclusief energiekosten (473), exclusief onderhoudskosten (471) en exclusief dotaties voorzieningen groot onderhoud (472) van het Prismant rekeningschema voor zorginstellingen.

⁵ Door voor een weerstandsvermogen te zorgen voorkomt een organisatie dat het meteen in financiële problemen komt bij een calamiteit. De weerstandsratio geeft aan in hoeverre een organisatie eventuele calamiteiten financieel op kan vangen.

In tabel 5 hebben we het aantal declarabele uren afgeleid voor begeleiding en dagbesteding weergegeven. Het aantal werkbare uren per jaar is een gemiddelde omdat deze per cao iets verschillen.

	Begeleiding	Dagbesteding
Bruto beschikbare uren per jaar	1.878	1.878
Feestdagen	50	50
Verlof	203	203
Ziekteverzuim (6%) ⁶	112	112
Werkbare uren per jaar	1.513	1.513
<i>Niet cliëntgebonden activiteiten</i>		
Opleiding, intervisie	30	30
Algemeen overleg en administratie	50	50
Cliëntgebonden uren	1.433	1.433
% cliëntgebonden t.o.v. bruto uren	76,3%	
<i>Indirect cliëntgebonden activiteiten</i>		
Dossiervorming, overleg over cliënten		50
Direct cliëntgebonden uren		1.383
% direct cliëntgebonden t.o.v. bruto uren		73,6%

Tabel 5. Aantal declarabele uren

We rekenen met 1.430 uur voor 'begeleiding' en 1.380 uur voor 'dagbesteding'.

7. Groepsgrootte bij dagbesteding

De aanbieders hebben aangegeven dat het zinvol is om twee varianten te onderscheiden: dagbesteding basis en dagbesteding intensief. Voor dagbesteding basis hanteren we een groepsgrootte (het aantal cliënten per begeleider) van 8 cliënten per begeleider en voor dagbesteding intensief 4 cliënten per begeleider. De hier vermelde groepsgrootte is enkel gebruikt voor het bepalen van de tarieven. Voor de levering van dagbesteding is de beschrijving in het Programma van Eisen leidend.

We rekenen met 4 uur per dagdeel en gaan (bij gemiddeld 5 dagdelen dagbesteding per week) uit van gemiddeld 20 dagdelen dagbesteding per maand.

⁶ Bron Vernet gemiddelde verzuimpercentage GHZ, VVT en GGZ in periode 2015-4 t/m 2018-3.

8. Toezicht

De component toezicht betreft de kosten van het toezicht tijdens de nacht. We hanteren een tarief van gemiddeld € 433 per cliënt per maand (prijspeil 2020) ter dekking van deze kosten.

9. Vervoer

Voor het vervoer naar en van de dagbestedingslocatie is er een tegemoetkoming in de kosten van dit vervoer. We hanteren een bedrag van € 8,00 voor een retour zonder rolstoel en € 16,00 voor een retour met rolstoel (prijspeil 2020). Uitgaande van gemiddeld 3 keer vervoer per week (12 keer per maand), komt dit neer op een bedrag van $(12 \times € 8,00 =) € 96$ per maand voor vervoer zonder rolstoel en $(12 \times € 16,00 =) € 192$ per maand voor vervoer met rolstoel (prijspeil 2020).

10. Indexatie naar prijspeil 2020

In de tariefberekeningen werken we met de salarisbedragen en toeslagen uit de meest actuele cao's (VVT 1-10-2018, GGZ 1-7-2018, Gehandicaptenzorg 1-1-2019,). Met de parameterwaarden uit deze notitie berekenen we dus de tarieven op prijspeil 2019.

Omdat de tarieven met ingang van 2020 van toepassing zijn, passen we een indexatie toe om de tarieven naar prijspeil (januari) 2020 te brengen. Hiervoor hanteren we in een index van 2,5%. Dit percentage is gebaseerd op een gemiddelde indexatie over meerdere jaren (2016 – 2019). Daarbij hebben we dezelfde systematiek gehanteerd die de NZa toepast voor de Wlz, namelijk een weging van de prijsindex personele kosten, materiële kosten en kapitaallasten. We werken met 90% prijsindex personele kosten, 8% prijsindex materiële kosten en 2% prijsindex kapitaallasten.

Bijlage 1. Overzicht opbouw tarieven beschermd wonen

BW begeleiding		
ADVIES		
Maandsalaris functiemix		€ 3.047
Loonkosten per jaar	93%	€ 34.002
ORT	5%	€ 1.700
Vakantiegeld	8,00%	€ 2.720
Eindejaarsuitkering	8,20%	€ 2.788
Bruto loonkosten		€ 41.210
Sociale kosten	30,00%	€ 12.363
loonsom incl. sociale kosten		€ 53.574
Opslag overhead + overige kosten	35%	€ 18.751
Risico-opslag	2%	€ 1.071
Totale kosten		€ 73.396
Te declareren uren	1430	
Kostprijs per declarabel uur (prijspeil 2019)		€ 51,33
Index naar prijspeil 2020	2,5%	€ 1,28
Tarief per declarabel uur 2020		€ 52,61

Dagbesteding basis		
ADVIES		
Maandsalaris functiemix		€ 3.025
Loonkosten per jaar	93%	€ 33.759
ORT	0%	€ -
Vakantiegeld	8,00%	€ 2.701
Eindejaarsuitkering	8,20%	€ 2.768
Bruto loonkosten		€ 39.227
Sociale kosten	30,00%	€ 11.768
loonsom incl. sociale kosten		€ 50.996
Opslag overhead + overige kosten	35%	€ 17.848
Risico-opslag	2%	€ 1.020
Totale kosten		€ 69.864
Te declareren uren	1380	
Kostprijs per declarabel uur		€ 50,63
aantal uren per dagdeel	4	
groepsgrootte	8	
personele kosten per dagdeel		€ 25,31
kosten huisvesting per dagdeel		€ 5,00
kostprijs per dagdeel (prijspeil 2019)		€ 30,31
Index naar prijspeil 2020	2,5%	€ 0,76
Tarief per dagdeel 2020		€ 31,07

Bij gemiddeld 5 dagdelen dagbesteding basis per week komt dit neer op een bedrag van (5/7 x €31,07=) € 22,19 per dag beschermd wonen.

Dagbesteding intensief		
ADVIES		
Maandsalaris functiemix		€ 3.025
Loonkosten per jaar	93%	€ 33.759
ORT	0%	€ -
Vakantiegeld	8,00%	€ 2.701
Eindejaarsuitkering	8,20%	€ 2.768
Bruto loonkosten		€ 39.227
Sociale kosten	30,00%	€ 11.768
loonsom incl. sociale kosten		€ 50.996
Opslag overhead + overige kosten	35%	€ 17.848
Risico-opslag	2%	€ 1.020
Totale kosten		€ 69.864
Te declareren uren	1380	
Kostprijs per declarabel uur		€ 50,63
aantal uren per dagdeel	4	
groepsgrootte	4	
personele kosten per dagdeel		€ 50,63
kosten huisvesting per dagdeel		€ 5,00
kostprijs per dagdeel (prijspeil 2019)		€ 55,63
Index naar prijspeil 2020	2,5%	€ 1,39
Tarief per dagdeel 2020		€ 57,02

Bij gemiddeld 5 dagdelen dagbesteding intensief per week komt dit neer op een bedrag van (5/7 x €57,02=) € 40,73 per dag beschermd wonen.

Bijlage 2 Definities bij het toepassen van een kostprijsmodel in het sociaal domein

Overhead

Overhead is het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Het primaire proces is het geheel aan diensten en voorzieningen dat door een care-organisatie geboden wordt aan een cliënt, om direct in de behoefte aan begeleiding, verzorging, voeding (en verpleging, behandeling, opvoeding*) van de cliënt te voorzien. * *Bij Wmo n.v.t.*

(Personele) Overhead

Niet- cliëntgebonden personele kosten ten behoeve van het primaire proces (leidinggevenden, hotelfuncties, terrein- en gebouwgebonden functies en overig niet-clientgebonden personeel).

Overige kosten

Overige (niet personele) kosten ten behoeve van het primaire proces (voeding, hotelmatige kosten, cliënt c.q. bewoner gebonden kosten, terrein en gebouw gebonden kosten, afschrijving, huur, lease, interest en algemene kosten (waaronder ICT, kantoorbenodigheden, marketing, abonnementen etc.).

Kosten van voeding

Totaaltelling van de materiële kosten die verband houden met de bereiding en verstrekking van maaltijden en andere voedingsproducten. In het Prismant rekeningschema zijn dit alle rekeningen uit rubriek 43.

Andere hotelmatige kosten

Deze kostengroep bevat de materiële kosten die aan de hotelfunctie van de instelling kunnen worden toegerekend (inclusief de kosten van het vervoer van cliënten), met uitzondering van de kosten van voeding. In het Prismant rekeningschema zijn dit alle rekeningen uit rubriek 44.

Algemene kosten

Kosten van algemene aard. Denk hierbij aan: kosten voor dienstreizen, materiele kosten voor administratie en registratie, ICT, communicatiekosten, kosten algemeen beheer, zakelijke lasten en verzekeringen, kosten audiovisuele apparatuur en andere algemene kosten. In het Prismant rekeningschema zijn dit alle rekeningen uit rubriek 45.

Cliënt c.q. bewonergebonden kosten

Dit betreft o.a. kosten voor onderzoek, laboratorium, geneesmiddelen en hulpmiddelen. In het Prismant rekeningschema zijn dit alle rekeningen uit rubriek 46.

Terrein- en gebouwgebonden kosten

Het betreft hier de kosten die worden gemaakt voor onderhouden de dotaties die worden gedaan aan groot onderhoud, en de kosten voor nutsvoorzieningen: gas, elektriciteit, water. In het Prismant rekeningschema zijn dit alle rekeningen uit rubriek 47.

Afschrijvingen, huur en leasing en interest

Afschrijvingskosten en huur van vervoersmiddelen, immateriële activa, gebouwen, automatisering, financieringskosten en dotaties egalisatie. In het Prismant rekeningschema zijn dit alle kosten die vallen onder rubriek 48.